

Tekst	ABR 89	AB 18
A. Aftalegrundlaget		
Anvendelse § 1. Almindelige betingelser finder anvendelse på aftaler om rådgivning og bistand inden for bygge- og anlægsvirksomhed, medmindre bygherren er forbruger.	1.0.1	1.1
Stk. 2. Fravigelse af betingelserne gælder kun, når det tydeligt og udtrykkeligt angives, på hvilke punkter fravigelse skal ske.	1.0.3	1.2
Definitioner § 2. Ved "grænseflade" mellem rådgivningsopgaver forstås den del af en opgave, der grænser op til en anden opgave og er afhængig af eller har betydning for dennes udformning, således at der er behov for indbyrdes koordinering. Forholdet til eksisterende bygninger eller anlæg kan også udgøre en grænseflade.	Ingen	2.4
Stk. 2. Ved "kvalitetssikring" forstås aktiviteter, som har til formål at forebygge mangler i et byggeri og sikre, at en valgt kvalitet fastholdes under projektering og udførelse.	Ingen	2.6
Stk. 3. Ved "projektgranskning" forstås en sammenhængende og systematisk gennemgang af et projekt som led i kvalitetssikring med henblik på at vurdere projektets evne til at opfylde kravene til projektet samt at identificere relevante problemer.	Ingen	2.7
Stk. 4. Beløbsangivelser er uden moms, medmindre andet er angivet.	3.3.1	2.8
Stk. 5. Ved frister forstås "arbejdsdage" som alle mandage til og med fredage, der ikke falder på en helligdag, 1. maj, grundlovsdag, juleaftensdag eller nytårsaftensdag.	Ingen	2.9
Lovvalg § 3. Retsforholdet skal i det hele behandles efter dansk rets regler.	Ingen	3
Rådgivningsaftalen § 4. Rådgivningsaftalen indgås ved underskrivelse af en særlig rådgivningskontrakt eller ved skriftlig accept af et tilbud fra rådgiveren.	Ingen	6.1
Stk. 2. I aftalen skal der være taget stilling til <ul style="list-style-type: none"> a) rådgivningens omfang, herunder de ydelser, som rådgiveren skal levere, b) rådgiverens honorar, herunder honorarform og satser, c) opgavens økonomiske ramme og de budgetforudsætninger, den er baseret på, d) i hvilken organisationsform rådgivningen skal gennemføres, e) hvilke beslutninger bygherren skal træffe i forbindelse med opgavens løsning, f) i hvilken form løsningen skal fremtræde, og g) den aftalte hovedtidsplan med angivelse af start- og sluttidspunkt for udførelsen af opgaven samt eventuelle afgørende 	2.1.1 2.1.2 2.1.4 3.0.1	Ingen

Tekst	ABR 89	AB 18
tidsfrister for tidligere færdiggørelse af enkelte dele af rådgiverens opgave (mellemlister).		
Stk. 3. I aftalen kan der fastsættes tidsfrister for bygherrens beslutninger, ydelser og afgivelse af nødvendigt materiale samt for indhentelse af myndighedstilladelser.	5.1	Ingen
Stk. 4. Hvis opgaven angår projektering af et bygge- eller anlægsarbejde, skal der i aftalen endvidere være taget stilling til <ul style="list-style-type: none"> a) den samlede økonomisk ramme for projektering og udførelse af arbejdet og de budgetforudsætninger, den er baseret på, hvis en sådan ramme er fastsat, og b) fristen for rådgiverens udarbejdelse af ydelsesplan efter § 12 og forventet sluttidspunkt for entreprisens udførelse. 	Ingen	Ingen
Stk. 5. Hvis opgaven angår et bygge- eller anlægsarbejde, kan der i aftalen endvidere være taget stilling til, i hvilken organisationsform entreprisen skal gennemføres.	Ingen	Ingen
Stk. 6. Hvis aftalen er baseret på et tilbud fra rådgiveren efter udbud fra bygherren, skal følgende rangorden være gældende ved indbyrdes modstrid mellem aftaledokumenternes bestemmelser, medmindre andet følger af almindelige fortolkningsprincipper: <ul style="list-style-type: none"> a) Rådgivningsaftalen, b) Brevveksling, mødereferater eller skriftligt materiale, der indeholder vedtagne ændringer, tilføjelser eller præciseringer af udbuds- eller tilbudsmaterialet, og som er senere end tilbuddet, c) Rådgiverens tilbud, d) Brevveksling, mødereferater eller andet skriftligt materiale, der indeholder ændringer, tilføjelser eller præciseringer af udbudsmaterialet, som er senere end udbuddet og tidligere end tilbuddet, e) Bygherrens udbudsmateriale, f) ABR. 	Ingen	6.3
Bygherrens udbud § 5. Ved udbud forstås bygherrens opfordring til at afgive tilbud.	Ingen	4.1
Stk. 2. Udbudsmaterialet skal indeholde oplysning om de vilkår, der skal være gældende for rådgivningsaftalen, herunder om de forhold, der er angivet i § 4, stk. 2 og 4, bortset fra de forhold, som rådgiveren efter udbudsmaterialet skal konkurrere på ved afgivelsen af sit tilbud.	Ingen	Ingen
Stk. 3. Hvis rådgiveren skal give tilbud på et fast honorar eller et honorar efter byggeudgift eller et honorar efter medgået tid med et maksimumbeløb, skal udbudsmaterialet indeholde oplysning om alle de øvrige forhold, der er angivet i § 4, stk. 2, 4 og 5.	Ingen	Ingen

Tekst	ABR 89	AB 18
Stk. 4. Udbudsmaterialet skal endvidere indeholde oplysning om andre forhold, der må anses for at være af betydning for rådgiverens tilbud.	Ingen	4.6
Stk. 5. Der bydes på grundlag af de oplysninger, som er indeholdt i udbudsmaterialet. Afhængigt af materialets detaljeringsgrad, honorarformen og opgaven skal materialet være udformet således, at der er klarhed over ydelser og vilkår.	Ingen	4.2
Rådgiverens tilbud § 6. Tilbuddet omfatter kun ydelser, der er angivet som hørende til opgaven i udbudsmaterialet eller tilbuddet.	Ingen	5.2
Stk. 2. Rådgiverens forbehold eller fravigelser fra betingelserne skal fremgå klart og samlet af tilbuddet.	Ingen	5.3
Stk. 3. Vedståelsesfristen for tilbud er 20 arbejdsdage fra tilbuddets datering. Hvis bygherrens udbud er sendt til flere tilbudsgivere med frist for afgivelse af tilbud, regnes de 20 arbejdsdage dog fra den tilbudsfrist, der er fastsat i udbudsmaterialet.	Ingen	5.5
Stk. 4. Bygherren skal snarest muligt give meddelelse til de tilbudsgivere, hvis tilbud ikke antages.	Ingen	5.6
Underrådgivning § 7. I det omfang, det er sædvanligt eller af mindre væsentlig betydning, at opgaven udføres i underrådgivning, kan rådgiveren overlade opgavens udførelse til andre, medmindre det er aftalt, at hele eller bestemte dele af opgaven skal udføres af rådgiveren selv eller en bestemt underrådgiver, således at overladelse af udførelse til andre kræver bygherrens godkendelse.	2.4.5	8.1
Stk. 2. Hvis antagelse af en underrådgiver eller efterfølgende udskiftning af en af bygherren godkendt underrådgiver kræver bygherrens godkendelse efter stk. 1, kan godkendelse kun nægtes, hvis det er rimeligt begrundet i den udpegede underrådgivers forhold, herunder kvalifikationer, økonomiske forhold eller manglende dokumentation efter stk. 3, 3. pkt. På bygherrens anmodning skal rådgiveren snarest muligt sende bygherren oplysning om disse forhold.	Ingen	8.2
Stk. 3. Hvis rådgiveren inden opgavens påbegyndelse har antaget en underrådgiver, skal rådgiveren oplyse bygherren om det, inden rådgiveren påbegynder opgaven. Hvis rådgiveren senere antager eller udskifter en underrådgiver, skal rådgiveren oplyse bygherren om det, inden underrådgiveren påbegynder sin opgave. På bygherrens anmodning skal rådgiveren snarest muligt fremsende dokumentation for, at der er indgået en aftale med en underrådgiver, og for at underrådgiveren har anerkendt, at bygherren kan gøre direkte mangelkrav gældende mod underrådgiveren i overensstemmelse med stk. 4.	Ingen	8.3

Tekst	ABR 89	AB 18
<p>Stk. 4. Hvis det må anses for godtgjort, at bygherren ikke eller kun med stor vanskelighed kan gennemføre et krav vedrørende mangler mod rådgiveren, er bygherren berettiget til at gøre kravet gældende direkte mod rådgiverens underrådgivere, hvis deres ydelse har samme mangel. Det direkte krav er undergivet de begrænsninger, der følger af kontraktforholdene både mellem bygherren og rådgiveren og mellem rådgiveren og underrådgiveren, herunder ansvarsfraskrivelses- og begrænsninger, som måtte være aftalt i begge kontraktforhold. Det er endvidere undergivet bestemmelserne i kapitel J om tvisteløsning. Bygherren giver afkald på krav mod underrådgivere på erstatning uden for kontrakt i anledning af forhold, der er omfattet af det direkte mangelkrav efter denne bestemmelse. Hvis det direkte krav skyldes et forsætligt eller groft uagtsomt forhold hos underrådgiveren, finder 2. og 4. pkt. ikke anvendelse.</p>	Ingen	8.4
<p>B. Forsikring</p>		
<p>Ansvarsforsikring § 8. Rådgiveren og eventuelle underrådgivere skal have sædvanlig professionel ansvarsforsikring og erhvervsansvarsforsikring, medmindre der er tegnet en projektansvarsforsikring, der dækker rådgivers ansvar for sådanne fejl.</p>	Ingen	11.3
<p>Stk. 2. Parterne skal på anmodning dokumentere, at forsikringerne er i kraft.</p>	Ingen	11.4
<p>C. Udførelse af rådgivningen</p>		
<p>Rådgiverens ydelse § 9. Opgaven skal udføres i overensstemmelse med aftalen, god rådgivningsskik og bygherrens anvisninger. Rådgiveren skal kvalitetssikre sine ydelser.</p>	Ingen	12.1 17.3
<p>Stk. 2. Hvis rådgiveren finder, at der til sagens gennemførelse er behov for speciel rådgivning ud over den, rådgiveren påtager sig at yde, skal rådgiveren oplyse bygherren herom, inden aftalen indgås.</p>	2.1.5	Ingen
<p>Stk. 3. Hvis opgaven omfatter budgettering, og bygherren har angivet en økonomisk ramme for projektering og udførelse af arbejdet, skal rådgiveren i forbindelse med rådgivningens påbegyndelse gennemgå bygherrens budget og budgetforudsætninger.</p>	Ingen	Ingen
<p>Rådgivningens former § 10. Ved "totalrådgivning" forstås, at en rådgiver eller en gruppe af selvstændige rådgivere under én aftale med bygherren påtager sig løsning af samtlige eller de væsentligste rådgivningsopgaver ved et projekt.</p>	2.2.2	Ingen

Tekst	ABR 89	AB 18
Stk. 2. Ved "delt rådgivning" forstås, at den samlede opgave løses af flere rådgivere, herunder eventuelt en projekterende entreprenør, der hver især har indgået aftale med bygherren.	2.2.1	Ingen
Rådgivningens faser § 11. Hvis rådgivningsopgaven skal udføres i faser, skal parterne i aftalen fastsætte indholdet af de enkelte faser. Hvis opgaven angår et bygge- og anlægsarbejde, kan bistanden ydes i en eller flere af følgende hovedfaser: 1) Programfasen 2) Forslagsfasen 3) Projekteringsfasen 4) Udførelsesfasen 5) Brugsfasen	2.3.1	Ingen
Stk. 2. Inden færdiggørelsen af hver fase skal rådgiver foretage granskning af sit projekt.	Ingen	17.6
Stk. 3. Rådgiveren skal give bygherren skriftlig meddelelse om færdiggørelse af hver fase (færdigmelding) med henblik på bygherrens godkendelse. Resultatet af rådgiverens granskning skal vedlægges meddelelsen.	2.3.2	17.7
Stk. 4. Rådgiveren skal samtidig med færdigmeldingen af hver fase aflevere en opdateret tidsplan for projektering og udførelse af bygge- eller anlægsarbejdet.	Ingen	Ingen
Stk. 5. Hvis rådgiveren skal udføre budgettering, skal rådgiveren samtidig med færdigmeldingen af hver fase aflevere et opdateret budget for projektet til bygherren. Det opdaterede budget skal vise den forventede pris for projektets realisering på baggrund af den aftalte tidsplan og kvalitet og med de ændringer, der måtte være aftalt for projektet. Hvis rådgiveren undervejs i en fase bliver opmærksom på væsentlige overskridelser af det senest opdaterede budget eller risiko herfor, skal rådgiver dog straks meddele bygherren dette, og bygherren skal da give anvisning om, hvorledes der skal forholdes.	Ingen	Ingen
Stk. 6. Bygherren skal snarest muligt efter færdigmeldingen skriftligt meddele rådgiveren, om bygherren er enig i, at fasen er leveret, og om bygherren kan godkende den leverede fase, den opdaterede tidsplan og det opdaterede budget som grundlag for rådgiverens videre arbejde. I meddelelsen skal bygherren angive og begrunde eventuelle mangler ved den leverede fase, den opdaterede tidsplan eller det opdaterede budget samt eventuelle forbehold for godkendelsen.	2.3.2	17.8
Ydelsesplan § 12. Rådgiveren skal inden den frist, der er angivet i den aftalte hovedtidsplan, i samarbejde med bygherren udarbejde en tidsplan for rådgiverens og bygherrens ydelser, herunder om de forhold, der nævnes i § 4, stk. 2, litra e (ydelsesplan). Ydelsesplanen skal overholde fristerne i den aftalte hovedtidsplan.	Ingen	13.1

Tekst	ABR 89	AB 18
Stk. 2. Hvis rådgivningsopgaven skal udføres i faser, skal ydelsesplanen fastsætte, hvornår de enkelte faser skal være færdiggjort og leveret til bygherren.	Ingen	Ingen
Opdatering af ydelses- og tidsplaner § 13. Det skal løbende vurderes, om ydelses- og tidsplanerne, herunder hovedtidsplanen, er overholdt og forventes fortsat at blive overholdt. Planerne skal opdateres, hvis det vurderes, at de ikke vil blive overholdt. Ved opdateringen skal det angives, om forsinkelse i forhold til den aftalte hovedtidsplan er en følge af forlangt eller accepteret fristforlængelse, og om forsinkelsen angår en dagbudsbelagt frist.	Ingen	14.1
Projektering § 14. Rådgiveren skal udføre projektering af hele projektet, medmindre det er aftalt, at dele af projektet projekteres af andre, eller det er sædvanligt, at dele af projektet projekteres af en entreprenør (delt rådgivning). Rådgiveren skal som led i sin kvalitetssikring foretage granskning af sit projekt, herunder vedrørende grænseflader.	Ingen	17.1
Stk. 2. Ved delt rådgivning er projekteringslederen ansvarlig for koordinering af det samlede projekt.	Ingen	Ingen
Digitale bygningsmodeller mv. § 15. Hvis rådgiveren skal bruge digital bygningsmodeller til opgavens løsning, skal det i rådgivningsaftalen fastsættes, til hvad og i hvilket omfang modeller skal bruges, herunder om de skal bruges til planlægning og projektering samt under udførelsen, og om der ved byggeriets afslutning skal leveres en digital som udført-model til brug for senere drift og ombygning. Der skal endvidere træffes bestemmelse om, hvilket projektmateriale der skal tillægges forrang i tilfælde af uoverensstemmelse med andet projektmateriale.	Ingen	16.1
Stk. 2. Den, der stiller en digital bygningsmodel til rådighed for andre, skal samtidig anvise, til hvad og i hvilket omfang modellen må bruges, herunder til projektering, mængdeberegning, kollisionstest og udførelse. Den pågældende skal samtidig oplyse, om der på det pågældende stade gælder en fravigelse af den generelle bestemmelse om forrang, jf. stk. 1, sidste pkt.	Ingen	16.2
Stk. 3. I det omfang andre i samarbejdet om en digital bygningsmodel, herunder en samlet digital bygningsmodel, skal levere input til den, skal den, der stiller en model til rådighed, anvise, hvilket input der skal leveres, i hvilken form og dataformat samt hvornår. Bygherren skal ved aftale med de pågældende sikre, at de er forpligtet til at følge disse anvisninger.	Ingen	16.3
Stk. 4. Data skal leveres og indlæses i åbne dataformater. Den, der leverer eller indlæser data, skal oplyse, hvilket software dataformaterne er fremstillet med.	Ingen	16.4

Tekst	ABR 89	AB 18
Stk. 5. Den, der stiller en digital bygningsmodel til rådighed er ansvarlig for fejl i den digitale model, eget input og grænseflader til andres projektering i modellen, men ikke for fejl ved brug af modellen, i andres input eller i den standard software, som bruges til udarbejdelse af modellen.	Ingen	16.5
Stk. 6. Hvis rådgiveren ved byggeriets afslutning skal levere en digital som-udført model, skal det i rådgivningsaftalen bestemmes, hvornår modellen skal afleveres. Rådgiveren skal udarbejde en plan for udarbejdelsen og afleveringen, herunder for hvilket input der skal leveres af andre, i hvilken form og dataformat samt hvornår. Bestemmelsen i stk. 3 finder tilsvarende anvendelse.	Ingen	16.3
Stk. 7. Bestemmelserne i stk. 1-6 om digitale bygningsmodeller finder tilsvarende anvendelse på andre digitale data med de fravigelser, der følger af forholdets natur.	Ingen	16.6
<p>Oplysning om metoder eller materialer</p> <p>§ 16. I forbindelse med projekteringen skal rådgiveren skriftligt oplyse bygherren om anvendelse af metoder og materialer, der ikke er gennemprøvede, herunder om eventuelle risici derved.</p>	Ingen	17.4
<p>Bygherrens anvisninger om opgavens udførelse</p> <p>§ 17. Bygherren kan give anvisninger om udførelse af opgaven.</p>	Ingen	22.1
Stk. 2. Rådgiveren skal indhente bygherrens afgørelse, hvis aftalen og dennes grundlag ikke yder tilstrækkelig vejledning til udførelse af opgaven.	Ingen	22.2
Stk. 3. Finder rådgiveren, at bygherrens anvisninger om opgavens udførelse efter stk. 1 og 2 indeholder en ændring i opgaven efter § 18, skal rådgiveren snarest muligt meddele bygherren dette.	Ingen	22.3
<p>Ændringer i opgaven</p> <p>§ 18. Bygherren kan forlange ændring i udførelsen af eller grundlaget for opgaven, når ændringen har naturlig sammenhæng med de aftalte ydelser.</p>	Ingen	23.1
Stk. 2. Rådgiveren har ret til at udføre ændringer efter stk. 1, medmindre bygherren påviser særlige forhold, der begrundes, at bygherren lader andre udføre opgaven.	Ingen	23.2
Stk. 3. Bygherrens krav om ændring skal fremsættes skriftligt eller på et bygherremøde. Det skal indeholde nærmere beskrivelse af den forlangte ændring.	Ingen	23.3

Tekst	ABR 89	AB 18
<p>Merbetaling og besparelse § 19. Medfører ændringen et merarbejde, har rådgiveren krav på tilsvarende regulering af honoraret efter medgået tid, medmindre der enten træffes anden aftale efter § 20, stk. 4, eller rådgiveren honoreres efter byggeudgift, og ændringen medfører en tilsvarende forøgelse af byggeudgiften, således at rådgiveren derved modtager et rimeligt honorar for merarbejdet.</p>	2.1.6	Ingen
<p>Stk. 2. Ved formindskelse af opgavens omfang skal rådgiveren godskrive bygherren de udgifter, som spares eller burde have været sparet.</p>	Ingen	24.5
<p>Pris og tid efter en ændring § 20. Parternes eventuelle krav om forandringer i aftalen med hensyn til pris og tid som følge af en ændring i opgaven eller forudsætninger for dens udførelse skal snarest muligt fremsættes skriftligt eller på et bygherremøde. Det samme gælder en parts krav om forandringer i aftalen som følge af et godkendt forslag fra rådgiveren eller en anvisning fra bygherren efter § 17 eller § 21, som parten anser for en ændring, selv om forslaget eller anvisningen ikke angiver at indebære en ændring.</p>	Ingen	25.1
<p>Stk. 2. Efter anmodning fra den anden part skal bygherren og rådgiveren snarest muligt skriftligt meddele, om denne anser en nærmere bestemt udførelse af opgaven for en ændring, der medfører krav om forandringer af aftalen med hensyn til pris og tid. Hvis rådgiveren har fremsat anmodning efter 1. pkt., er rådgiveren ikke forpligtet til at igangsætte opgaven før modtagelsen af bygherrens skriftlige meddelelse efter 1. pkt.</p>	Ingen	25.2
<p>Stk. 3. Hvis en rådgiver har fremsat krav efter stk. 1 om forandring i aftalen med hensyn til pris eller tid, skal bygherren snarest muligt svare, om kravet accepteres, og hvis ikke, skal bygherren begrunde dette.</p>	Ingen	25.3
<p>Stk. 4. Parterne skal snarest indgå skriftlig tillægsaftale om en ændring efter § 18 og om deraf følgende forandringer i aftalen med hensyn til pris og tid. Forhandlinger herom må ikke forsinke opgavens udførelse.</p>	Ingen	25.4
<p>Stk. 5. Bygherren skal løbende registrere forlangte ændringer efter § 18, krav efter stk. 1, anmodninger og meddelelser efter stk. 2, § 17, stk. 3 og § 21, stk. 1 og 2. Finder rådgiveren, at der er fejl i bygherrens registrering, skal rådgiveren snarest muligt meddele bygherren dette. Registreringer skal fremlægges på bygherremøder, jf. § 28.</p>	Ingen	25.5
<p>Hindringer § 21. Hvis rådgiveren finder, at opgaven ikke kan udføres i overensstemmelse med den indgåede aftale, skal rådgiveren snarest muligt meddele bygherren dette og følge dennes anvisninger.</p>	2.4.4	26.1

Tekst	ABR 89	AB 18
Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder tillige, hvis rådgiveren finder, at der opstår forhold, som hindrer eller vanskeliggør opgavens løsning eller gør det nærliggende, at bygherren påføres ulempe eller tab, herunder pådrager sig ansvar over for tredjemand. Hvis der ikke er tid til at indhente bygherrens anvisninger, skal rådgiveren - mod betaling og fornøden forlængelse af tidsfrister - bedst muligt træffe foranstaltninger for at undgå, at bygherren lider tab og snarest muligt meddele bygherren dette.	1.1.6	26.2
Bygherrens repræsentant over for rådgiveren § 22. Bygherren skal udpege en person, der er bemyndiget til at disponere på dennes vegne i forhold til rådgiveren.	1.2.2	Ingen
Projekteringsledelse § 23. Bygherren og rådgiveren skal i rådgivningsaftalen tage stilling til, om og i hvilket omfang rådgiveren skal udføre projekteringsledelse.	Ingen	Ingen
Stk. 2. Ved delt projektering skal bygherren udpege en projekteringsleder. Projekteringslederen repræsenterer bygherren over for de øvrige rådgivere og eventuelle projekterende entreprenører med hensyn til projekterings tilrettelæggelse og udførelse. Projekteringslederen kan give og modtage meddelelser vedrørende projekteringen og give anvisninger med hensyn til tilrettelæggelsen af de øvrige rådgiveres og eventuelle projekterende entreprenørers projektering i deres indbyrdes forhold.	2.4.1 2.4.2	17.2
Stk. 3. Projekteringslederen har ikke ansvar for fejl og forsømmelser i de enkelte rådgiveres eller entreprenørers projektering.	2.4.2	Ingen
Stk. 4. Ved delt projektering skal projekteringslederen inden færdiggørelsen af hver fase sikre, at rådgiverne, sammen med eventuelle projekterende entreprenører, gennemfører og dokumenterer tværfaglig granskning af det samlede projekt, idet hver af de projekterende skal granske eget projekt og grænseflader til andres projekt.	Ingen	Ingen
Byggeledelse § 24. Bygherren og rådgiveren skal i rådgivningsaftalen tage stilling til, om og i hvilket omfang rådgiveren skal udføre byggeledelse.	Ingen	Ingen
Stk. 2. Byggelederen forestår den økonomiske og tidsmæssige styring under udførelsen af bygge- eller anlægsarbejdet, herunder koordineringen af rådgivernes fagtilsyn, og sikrer koordineringen af fælles byggepladsmæssige aktiviteter.	2.4.1	Ingen
Fagtilsyn og projektopfølgning § 25. Bygherren og rådgiveren skal i rådgivningsaftalen tage stilling til, om og i hvilket omfang rådgiveren skal udføre fagtilsyn, samt i hvilket omfang rådgiveren med henblik herpå skal være til stede på byggepladsen eller skal kunne tilkaldes af bygherren eller dennes entreprenør.	Ingen	Ingen

Tekst	ABR 89	AB 18
Stk. 2. Fagtilsynet forestår den kvantitative og kvalitative kontrol af entreprenørens arbejde i form af stikprøvevis tilsyn. Fagtilsynet foretager kontrolopgaver på byggepladsen på baggrund af en af fagtilsynet udarbejdet tilsynsplan. Fagtilsynet kontrollerer, at arbejdet udføres i overensstemmelse med projektet og bygherrens kontrakt med entreprenøren.	Ingen	Ingen
Stk. 3. De(n) projekterende skal som led i projektopfølgning yde bistand til fagtilsynet ved vurdering af opfyldelse af funktionskrav samt ved fagtilsynets vurdering af forelagte arbejdstegninger, materialeprøver, konstruktioner og installationer.	Ingen	Ingen
Rådgiverens fuldmagt § 26. Bygherren og rådgiveren skal inden bygge- og anlægsarbejdets påbegyndelse tage stilling til, om rådgiveren skal være bemyndiget til på bygherrens vegne at forlange eller indgå aftale med entreprenøren om ændring i arbejdets kvalitet og omfang samt om forandring med hensyn til pris, tid og sikkerhedsstillelse som følge deraf.	Ingen	Ingen
Stk. 2. Hvis bygherren og rådgiveren ikke har taget stilling til bemyndigelsens omfang, er byggelederen eller fagtilsynet, hvis der ikke er udpeget en byggeleder, bemyndiget til på bygherrens vegne at forlange eller indgå aftale med entreprenøren om forhold som anført i stk. 1 med en merbetaling på højst 50.000 kr. for hver ændring og højst 5 % af entreprisesummen i alt, og en fristforlængelse på højst 5 arbejdsdage for hver ændring.	Ingen	28.2
Stk. 3. Rådgiveren skal løbende give bygherren skriftlig meddelelse om rådgivers dispositioner i henhold fuldmagten efter stk. 2.	Ingen	Ingen
Projektgennemgang § 27. Inden bygge- og anlægsarbejdet påbegyndes, skal bygherren sammen med rådgiver(e) og entreprenør(er) gennemgå det aftalte projekt og eventuelle projektbidrag og forslag til materialevalg fra entreprenører og leverandører med henblik på at opnå en fælles forståelse af projektet, på at give entreprenøren mulighed for at præge byggeprocessen ved at påpege uhensigtsmæssigheder i projektet, på at afdække risici og forberede håndtering heraf, samt på at afdække uklarheder og utilstrækkeligheder i projektet. Ved projektgennemgangen skal parterne udpege nærmere bestemte arbejder eller materialer, der skal føres tilsyn med efter AB § 21, stk. 4. Der skal endvidere gennemføres projektgennemgang ved senere ændringer i projektet, hvis bygherren eller rådgiveren vurderer, at der er behov for det.	Ingen	19.1
Stk. 2. Bygherren skal forestå projektgennemgangen. Alle parter skal medvirke loyalt ved projektgennemgangen.	Ingen	19.2

Tekst	ABR 89	AB 18
Stk. 3. Rådgiveren skal inddrage underrådgivere, der har bidraget til projekteringen. Bygherren skal sikre, at entreprenøren inddrager valgte underentreprenører og leverandører, som skal udføre entreprisen eller bidrage til projekteringen. Bygherren skal inddrage bygherreprådgiver, projekteringsleder, byggeleder, sikkerhedskoordinator og andre rådgivere, der skal deltage i projekterings- og udførelsesfasen.	Ingen	19.3
Stk. 4. Bygherren, rådgiveren og entreprenøren skal snarest muligt give meddelelse til hinanden om uhensigtsmæssigheder, uklarheder og utilstrækkeligheder, som de afdækker. Det samme gælder fejl ved projektet, som de bliver opmærksomme på.	Ingen	19.4
Stk. 5. Entreprenørens fremsættelse af forslag under projektgennemgangen indebærer ikke, at denne er ansvarlig for forslaget, selv om det implementeres. Projekteringsansvaret påhviler således den, der udfører projekteringen af den foreslåede ændring af projektet.	Ingen	19.5
Stk. 6. Bygherren skal drage omsorg for, at der snarest muligt udarbejdes en redegørelse, der indeholder en beskrivelse af den gennemførte proces med angivelse af, hvad der har været behandlet under projektgennemgangen, og hvor meget tid, der er brugt på gennemgangen af de enkelte dele af projektet. Redegørelsen skal endvidere indeholde en beskrivelse af forhold omfattet af stk. 4 med konkret angivelse af de foranstaltninger, der skal træffes til at afbøde dem. Bemærkninger til redegørelsens beskrivelse af den gennemførte proces skal snarest muligt sendes til bygherren. De projekterende skal i nødvendigt omfang og snarest muligt udføre opretning af deres projekt i overensstemmelse med redegørelsen.	Ingen	19.6
Stk. 7. Rådgiveren og bygherren skal snarest muligt give den anden part skriftlig meddelelse om sine eventuelle krav om forandring i aftalen med hensyn til pris og tid som følge af de foranstaltninger til afbødning, der fremgår af redegørelsen. Bestemmelserne i § 20, stk. 3-5, finder tilsvarende anvendelse på en sådan meddelelse.	Ingen	19.7
Bygherremøder § 28. Bygherren udpeger den af rådgiverne, der skal indkalde til bygherremøder med rådgiverne.	Ingen	Ingen
Stk. 2. På hvert bygherremøde skal parterne a) gennemgå og opdatere forhold omfattet af § 20, stk. 5, og b) gennemgå opdateringer af ydelses- og tidsplaner, jf. § 13.	Ingen	Ingen
Stk. 3. Parterne kan på møderne med bindende virkning give og modtage meddelelser. Meddelelser skal gengives i referatet.	Ingen	Ingen
Projekteringsmøder § 29. Ved delt rådgivning skal projekteringslederen indkalde til projekteringsmøder med de andre rådgivere og projekterende entreprenører.	Ingen	30.1

Tekst	ABR 89	AB 18
Byggemøder § 30. Byggelederen skal indkalde til byggemøder med bygherrens entreprenører.	Ingen	31.1
Stk. 2. Ændringer i byggeledelsens eller fagtilsynets fuldmagt, jf. § 26, skal meddeles på det førstkommende byggemøde.	Ingen	31.3
Fælles regler om bygherre-, projekterings- og byggemøder § 31. Rådgiver leder møderne og udarbejder mødereferater, der snarest muligt sendes til bygherren, de øvrige rådgivere og entreprenørerne. Bygherren, entreprenørerne og de øvrige rådgivere har ret til at få indført indsigelser og krav i referatet. Bemærkninger til referatet skal snarest muligt sendes til rådgiveren og skal gengives i referatet for det følgende møde.	Ingen	32.2
Samarbejds- og loyalitetspligt § 32. Parterne skal i øvrigt samarbejde loyalt, således at fejl, forsinkelser og fordyrelser undgås. Det samme gælder for rådgiveren i forhold til andre rådgivere og entreprenøren.	2.4.1	33
D. Betaling		
Honorar og regulering § 33. Rådgiverens honorar skal fastsættes i rådgivningsaftalen. Honoraret kan fastsættes som a) et fast honorar, b) honorar efter medgået tid, c) honorar efter byggeudgift, eller d) en kombination af forskellige honorarformer.	3.0.1	Ingen
Stk. 2. Er der ikke i rådgivningsaftalen fastsat en honorarform for opgavens løsning, skal rådgiveren honoreres efter medgået tid.	3.0.1	Ingen
Stk. 3. For den del af ydelsen, der udføres efter 12 måneder fra tilbudsdagen, reguleres fast honorar og aftalte timepriser efter det indeks, der er aftalt som relevant for ydelsen.	Ingen	34.1
Stk. 4. Er rådgiverens timepris ikke fastsat i rådgivningsaftalen, skal betalingen ske på grundlag af rådgiverens sædvanlige timepris for tilsvarende opgaver, der dog ikke må være urimelig.	Ingen	Ingen
Stk. 5. Ved betaling efter medgået tid skal rådgiveren efter anmodning give et overslag over honorar, udlæg og udgifter og snarest muligt give meddelelse til bygherren, hvis der er grund til at antage, at overslaget vil blive overskredet.	Ingen	Ingen
Stk. 6. Ved honorar efter byggeudgift beregnes honoraret som en procentdel af byggeudgiften. Det skal i rådgivningsaftalen beskrives, hvilke udgifter byggeudgiften omfatter, og på hvilket grundlag byggeudgiften opgøres, herunder indeksering.	3.1.1.4	Ingen

Tekst	ABR 89	AB 18
Stk. 7. Honoraret omfatter ikke udgifter til fremstilling af fysiske modeller, til reproduktion og mangfoldiggørelse af tegningsmateriale, beskrivelser, fotografier og andet materiale til belysning af opgaven, til specialister engageret efter aftale med bygherren samt til afgifter for de til sagens gennemførelse nødvendige attester mv. Regninger for sådanne udgifter anvises af rådgiveren. Hvis rådgiveren efter aftale med bygherren betaler tredjemand, refunderer bygherren betalingen med et tillæg på 5%.	3.2.1 3.2.2 3.2.3	Ingen
Stk. 8. Honoraret omfatter alle rådgiverens øvrige udgifter til opgavens løsning, bortset fra udgifter, som bygherren efter aftale skal betale udover honoraret.	3.2.4	Ingen
Betaling og tilbagehold § 34. Efter skriftlig anmodning til bygherren har rådgiveren én gang hver måned ret til betaling for udførte ydelser mv.	3.4	36.1
Stk. 2. Det kan aftales, at betaling skal ske efter en betalingsplan i stedet for betaling efter stk. 1. Betalingsplanen følger den aftalte hovedtidsplan og fastsætter, til hvilke tidspunkter honoraret skal udbetales. Betalingsplanen kan i stedet angive, ved hvilke stadier og med hvilke beløb honoraret skal udbetales. Rådgiveren har efter anmodning ret til betaling til de aftalte tidspunkter mv., forudsat at den ydelse, betalingen angår, er præsteret.	3.4	36.3
Stk. 3. Ekstraarbejder skal afregnes inden rimelig tid efter, at de er udført, medmindre særlige forhold gør, at dette ikke er muligt. Hvis tidspunktet for betaling for et ekstraarbejde ikke er aftalt, kan betaling kræves efter reglen i stk. 1.	Ingen	36.4
Stk. 4. Rådgiveren kan kræve afholdte udlæg betalt månedsvis bagud.	3.4	Ingen
Stk. 5. Snarest muligt efter opgavens afslutning sender rådgiveren en endelig og fuldstændig slutopgørelse til bygherren, herunder over tilgodehavender for alle ekstraarbejder. Efter bygherren har modtaget slutopgørelsen, kan rådgiveren ikke fremkomme med yderligere krav - bortset fra sådanne, der er taget konkret forbehold om i slutopgørelsen.	Ingen	36.5
Stk. 6. Finder bygherren, at et krævet beløb ikke er forfaldent, skal bygherren straks skriftligt give rådgiveren begrundet meddelelse herom.	Ingen	36.8
Stk. 7. Hvis parterne er uenige om en opgørelse, skal bygherren betale den del af beløbet, som bygherren ikke bestrider at skyldes.	Ingen	36.9
Stk. 8. Bygherren kan tilbageholde et rimeligt beløb til sikkerhed for afhjælpning af mangler, der er påtalt ved leveringen af en fase, jf. § 11. Beløbet skal betales til rådgiveren uden ugrundet ophold, når manglerne er afhjulpet.	Ingen	36.10

Tekst	ABR 89	AB 18
Forfaldstid, betalingsfrist og forrentning § 35. Rådgiverens krav efter § 34 forfalder til betaling ved bygherrens modtagelse af anmodning om betaling og skal betales senest 15 arbejdsdage efter modtagelsen.	Ingen	37.1
Stk. 2. Rådgiverens tilgodehavende forrentes fra forfaldsdagen med rentelovens rentesats. Fristen i stk. 1 er løbedage.	3.4	37.2
Rådgiverens ret til at standse arbejdet § 36. Hvis bygherren ikke har betalt et forfaldent beløb ved betalingsfristens udløb, kan rådgiveren efter skriftligt varsel på 5 arbejdsdage standse opgaven.	Ingen	38.1
Stk. 2. Rådgiveren kan endvidere straks standse opgaven ved bygherrens konkurs efter konkursloven, eller bygherrens økonomiske forhold i øvrigt viser sig at være sådanne, at denne må antages at være ude af stand til at opfylde rådgivningsaftalen. Det er dog en betingelse, at bygherren ikke har stillet - eller på rådgiverens opfordring ikke straks stiller - betryggende sikkerhed for opfyldelsen af den resterende del af aftalen.	Ingen	38.2
E. Immaterielle rettigheder		
Immaterielle rettigheder § 37. Bygherren er berettiget til at anvende det materiale, som er udarbejdet for opgavens løsning, herunder en digital bygningsmodel og andre digitale data. Ved bygge- og anlægsarbejder indebærer dette en ret til at gennemføre projektet samt til senere at drive, vedligeholde, ombygge og bygge til den opførte bygning eller anlæg.	4.1	Ingen
Stk. 2. Bygherren har ret til at anvende øvrigt materiale, herunder registrering af eksisterende forhold, analyser, beregninger og andet materiale, som alene indeholder forudsætningerne for opgavens løsning.	4.4	Ingen
Stk. 3. Rådgiveren har i øvrigt alle rettigheder over sine ideer og det materiale, som rådgiveren har udarbejdet, herunder digitale bygningsmodeller og andre digitale data.	4.1	Ingen
Stk. 4. Rådgiveren må ikke uden bygherrens samtykke offentliggøre det af rådgiveren udarbejdede materiale eller dele heraf, før opgaven er løst, medmindre andet er bestemt. Hvis bygherren vil offentliggøre et materiale, rådgiveren har udarbejdet, skal bygherren forelægge rådgiveren formen for offentliggørelsen, inden offentliggørelsen finder sted.	4.2	Ingen
Stk. 5. Ved offentlig gengivelse af det af rådgiveren udarbejdede materiale eller dele heraf, såvel som ved offentlig gengivelse af bygninger eller anlæg, hvortil rådgiverens materiale er anvendt, skal rådgiverens navn anføres.	4.3	Ingen

Tekst	ABR 89	AB 18
F. Tidsfristforlængelse og forsinkelse		
<p>Rådgivers ret til tidsfristforlængelse § 38. Rådgiveren har ret til forlængelse af tidsfrister, når opgavens løsning forsinkes som følge af</p> <ul style="list-style-type: none"> a) ændringer i opgaven, som kræves af bygherren, jf. § 18, b) bygherrens forhold eller anden rådgivers eller entreprenørs forsinkelse, c) krig, usædvanlige naturbegivenheder, brand, strejke, lockout, blokade, hærværk, eller tilsvarende forhold, der opstår uden rådgiverens skyld, og som rådgiveren ikke er herre over, d) myndigheders manglende godkendelser, beslutninger, svar eller manglende præstation af materiale eller ydelser inden for de i rådgivningsaftalen aftalte tidsfrister, e) offentlige påbud eller forbud, som ikke skyldes rådgiverens forhold, eller f) rådgivers omprojektering efter § 46, stk. 1. 	5.2	39.1
Stk. 2. Rådgiveren skal dog søge forsinkelsen undgået eller begrænset ved sådanne dispositioner, som med rimelighed kan kræves.	5.3	39.2
Stk. 3. Hvis rådgiveren indser, at der vil indtræde forsinkelse, skal rådgiveren inden rimelig tid derefter give skriftlig meddelelse til bygherren om det.	Ingen	39.3
Stk. 4. Anser rådgiveren sig berettiget til forlængelse af en frist, skal rådgiveren snarest muligt give bygherren skriftlig meddelelse om den krævede tidsfristforlængelse og årsagen dertil.	5.4	39.4
<p>Rådgiverens hæftelse ved forsinkelse § 39. Forsinkelse, som ikke giver rådgiveren ret til tidsfristforlængelse, er ansvarspådragende.</p>	Ingen	40.1
Stk. 2. Hvis der er fastsat dagbod eller andre særlige sanktionsbestemmelser, kan erstatningskrav for forsinkelse ikke rejses herudover. Skal dagbod beregnes som en brøkdel af kontraktsummen pr. dag, beregnes den af kontraktsummen uden moms pr. påbegyndt arbejdsdag. Dagbod forfalder til betaling på den dag, hvor ydelsen er præsteret.	6.1.1	40.2
<p>Stk. 3. Overskridelse af en frist udløser alene krav på dagbod,</p> <ul style="list-style-type: none"> a) hvis fristen og dagboden klart fremgår af aftalen, b) hvis der løbende er foretaget notering af overskridelsen af fristen, således som den måtte være ændret ved en berettiget fristforlængelse, c) hvis bygherren i rimelig tid efter, at bygherren er blevet bekendt med, at fristen vil blive overskredet, har meddelt, at han vil kræve dagbod, og d) fra det tidspunkt, hvor bygherren har forlangt dagbod, efter at fristen blev overskredet. 	6.1.3	40.3

Tekst	ABR 89	AB 18
Stk. 4. Dagbod for overskridelse af en anden frist end afleveringsfristen (mellemfrist) kan kun kræves, hvis fristen er fastsat for at sikre færdiggørelse af en aktivitet, der er afgørende for byggeprocessen eller andre væsentlige forhold.	Ingen	40.4
Stk. 5. Rådgiverens samlede betaling af dagbod kan højst udgøre 10 % af rådgiverens honorar.	Ingen	Ingen
Stk. 6. Er der ikke fastsat dagbod eller andre særlige sanktionsbestemmelser, opgøres bygherrens tab efter dansk rets almindelige regler, jf. dog § 50 om ansvarsbegrænsning.	6.1.1	40.5
Bygherrens ret til tidsfristforlængelse § 40. Bygherren har ret til forlængelse af tidsfrister, når bygherrens ydelser eller beslutninger forsinkes som følge af <ul style="list-style-type: none"> a) krig, usædvanlige naturbegivenheder, brand, strejke, lockout, blokade, hærværk eller forhold, der opstår uden bygherrens skyld, og som bygherren ikke er herre over, b) myndigheders manglende godkendelser, beslutninger eller svar eller manglende præstation af ydelser inden for de i rådgivningsaftalen aftalte tidsfrister, eller c) offentlige påbud eller forbud, som ikke skyldes bygherrens egne forhold. 	5.5	42.1
Stk. 2. Bygherren skal dog søge forsinkelsen undgået eller begrænset ved sådanne dispositioner, som med rimelighed kan kræves.	5.5	42.2
Stk. 3. Hvis bygherren indser, at der vil indtræde forsinkelse, skal han inden rimelig tid derefter give skriftligt meddelelse til rådgiveren om det.	Ingen	42.3
Stk. 4. Anser bygherren sig berettiget til forlængelse af en frist, skal bygherren snarest muligt give rådgiveren skriftlig meddelelse om den krævede tidsfristforlængelse og årsagen dertil.	5.5	42.4
Bygherrens hæftelse ved forsinkelse § 41. Forsinkelse, som ikke giver bygherren ret til tidsfristforlængelse, er ansvarspådragende.	6.1.2	43.1-2
G. Mangler		
Mangelbegreb § 42. Er opgaven ikke udført i overensstemmelse med § 9, stk. 1, foreligger der en mangel.	Ingen	47.1
Afhjælpning § 43. Rådgiveren har pligt og ret til at afhjælpe mangler, der påvises ved leveringen af de enkelte faser efter § 11 eller senere.	Ingen	48.1 18.1

Tekst	ABR 89	AB 18
Stk. 2. Bygherren skal skriftligt fastsætte en frist til afhjælpning af påviste mangler. Fristens længde fastsættes under hensyntagen til manglernes art og omfang samt forholdene i øvrigt. Rådgiveren skal give bygherren skriftlig meddelelse, når manglerne er afhjulpet.	Ingen	48.2 18.2
Stk. 3. Hvis bygherren efter udløbet af fristen nævnt i stk. 2 – eller efter at have modtaget rådgiverens meddelelse om, at afhjælpning har fundet sted – finder, at manglerne ikke er afhjulpet, skal bygherren inden 10 arbejdsdage skriftligt meddele rådgiveren, hvilke mangler der stadig påberåbes. Bygherren kan unnlade denne varsling, hvis afhjælpningen er påkrævet under udførelsen.	Ingen	18.3
Stk. 4. Bygherren har herefter ret til at lade de påberåbte mangler udbedre for rådgiverens regning (udbedringsgodtgørelse) eller til afslag i honoraret, jf. § 48. Hvis rådgiveren har søgt at udbedre alle de tidligere påberåbte mangler, og de mangler, der fortsat påberåbes, kun udgør en mindre del deraf, er rådgiveren dog, uanset 1. pkt., berettiget til at afhjælpe disse, hvis afhjælpningen iværksættes straks efter bygherrens meddelelse efter stk. 3.	Ingen	Ingen
Bortfald af rådgiverens afhjælpningsret § 44. Rådgiverens afhjælpningsret bortfalder endvidere, hvis afhjælpningen ikke i tilstrækkelig grad kan tilgodese bygherrens interesser.	Ingen	51
Bortfald af rådgiverens afhjælpningspligt § 45. Rådgiverens afhjælpningspligt og bygherrens adgang til at foretage udbedring for rådgiverens regning, jf. § 43, bortfalder, hvis afhjælpning er forbundet med uforholdsmæssigt store udgifter. Ved bedømmelsen heraf skal der tages hensyn til bygherrens interesse i, at aftalen opfyldes. Bygherren bevarer dog i alle tilfælde retten til afslag, jf. § 48.	Ingen	Ingen
Omprojektering § 46. Hvis budgettet baseret på entreprenørens tilbud overskrider det senest opdaterede og godkendte budget, kan bygherren kræve, at rådgiveren foretager omprojektering uden vederlag (besparelseskatalog), medmindre rådgiver sandsynliggør, at rådgiver ikke burde have forudset overskridelsen.	Ingen	Ingen
Stk. 2. Rådgiveren skal tillige efter påkrav foretage vederlagsfri omprojektering, hvis bygherren i udførelsesfasen er nødsaget til og har mulighed for at foretage besparelser i projektet for at undgå budgetoverskridelser på grund af nødvendige ekstraarbejder som følge af rådgiverens projekteringsfejl og/eller -mangler.	Ingen	Ingen

Tekst	ABR 89	AB 18
<p>Reklamation § 47. Bygherren kan kun påberåbe sig mangler eller gøre ansvar gældende imod rådgiveren, hvis rådgiveren har fået skriftlig meddelelse herom inden rimelig tid efter, at manglerne eller rådgiverens mulige erstatningsansvar er eller burde være opdaget. Dette gælder dog ikke, hvis rådgiveren har gjort sig skyldig i et groft uforsvarligt forhold.</p>	6.2.3.2	49.2
<p>Afslag i honorar § 48. Afhjælper rådgiveren ikke mangler som anført i § 43, kan bygherren - i stedet for at lade manglerne udbedre for rådgiverens regning - kræve et afslag i honoraret. Bygherren har endvidere ret til afslag i honoraret, hvis afhjælpning er umulig, og i tilfældene nævnt i § 45.</p>	Ingen	52.1
<p>Stk. 2. Afslaget beregnes som udgangspunkt som det beløb, det ville have kostet at afhjælpe manglerne.</p>	Ingen	52.2
<p>Stk. 3. Hvis afhjælpning af mangler er umulig og i tilfældene nævnt i § 44, fastsættes afslaget skønsmæssigt.</p>	Ingen	52.3
<p>Rådgiverens ansvar § 49. Rådgiveren er ansvarlig efter dansk rets almindelige erstatningsregler for fejl og forsømmelser ved opgavens løsning med de begrænsninger, der følger af § 50.</p>	6.2.1	53.1
<p>Stk. 2. I tilfælde af bygherrens tilkøb af en merydelse hos entreprenøren som følge af, at rådgiveren ved en fejl ikke har medtaget ydelsen i projektet, skal rådgiveren betale bygherren en konventionalbod på 5 % af den del af prisen for samtlige sådanne tilkøb, for hvilke der ikke er fastsat enhedspriser. Hvis samtlige tilkøb efter 1. pkt. udgør mindre end 2 % af den samlede entreprisensum for bygge- eller anlægsarbejdet, skal rådgiveren ikke betale konventionalbod. Rådgiverens samlede betaling af konventionalbod ifølge 1. pkt. kan højst udgøre 10 % af rådgiverens honorar. Hvis bygherren kan godtgøre, at bygherrens tab som følge af manglende konkurrenceudsættelse er større end konventionalboden, eller hvis rådgiveren kan godtgøre, at dette tab er mindre en konventionalboden, er bygherren berettiget til at kræve erstatning i stedet for konventionalbod, og rådgiveren kun forpligtet til at betale erstatning.</p>	Ingen	Ingen
<p>Ansvarsbegrænsninger § 50. Rådgiveren er ikke ansvarlig for driftstab, avancetab eller andet indirekte tab.</p>	6.2.4	53.2
<p>Stk. 2. Er foruden rådgiveren en eller flere andre ansvarlige over for bygherren for et tab i forbindelse med et bygge- eller anlægsarbejde eller forberedelsen hertil, hæfter rådgiveren kun for så stor en del af bygherrens tab, som svarer til den del af den samlede skyld, der er udvist af rådgiveren (pro rata-ansvar).</p>	6.2.5	Ingen

Tekst	ABR 89	AB 18
Stk. 3. Hvis der er tegnet projektansvarsforsikring, er ansvaret begrænset til den faktisk til rådighed værende dækningssum.	Ingen	Ingen
Stk. 4. Hvis der ikke er tegnet projektansvarsforsikring, er rådgiverens ansvar begrænset til 2 gange det aftalte rådgiverhonorar, dog mindst 2,5 mio. kr.	Ingen	Ingen
Mangelansvarets ophør § 51. Bygherrens krav mod rådgiveren som følge af mangler skal fremsættes senest 5 år efter afslutningen af opgaven. Ved rådgivning i forbindelse med udførelsen af bygge- og anlægsarbejder skal bygherrens krav dog fremsættes senest 5 år efter afleveringen af den bygning eller det anlæg, manglen vedrører.	6.2.3.1	55.1
Stk. 2. Bygherrens krav bevares, uanset stk. 1, for dele af opgaven, for hvilke det gælder, <ul style="list-style-type: none"> a) at rådgiveren har påtaget sig at indestå i længere tid, eller b) at der foreligger groft uforvarsligt forhold fra rådgiverens side. 	Ingen	55.4
H. Udskydelse og afbestilling		
Udskydelse af opgaver § 52. Bygherren kan udskyde løsningen af opgaven. Stilles løsningen af en opgave i bero i mere end 2 år, har rådgiveren ret til at anse opgaven for afbestilt.	7.1.3	Ingen
Stk. 2. Hvis bygherren udskyder løsningen af en opgave, efter at rådgiveren har påbegyndt løsningen, uden at udskydelsen skyldes rådgivers forhold, har rådgiveren ret til betaling af honorar for det allerede udførte arbejde og dækning af de udgifter, som rådgiveren får i anledning af, at opgaven udskydes, herunder løn til overflødiggjort arbejdskraft og leje af overflødiggjorte lokaler. Rådgiveren er pligtig at søge disse udgifter begrænset mest muligt.	7.1.1	Ingen
Stk. 3. Genoptages en opgave, som har været udskudt, har rådgiveren ret til honorar for merarbejde og til dækning af rimelige meromkostninger, som er forbundet med opgavens genoptagelse.	7.1.2	Ingen
Stk. 4. Ved genoptagelse kan bygherren kræve, at opgaven om muligt løses af medarbejdere med samme faglige kvalifikationer som de oprindeligt forudsatte medarbejdere.	Ingen	Ingen
Afbestilling af opgaver § 53. Bygherren kan afbestille opgaven.	Ingen	26.4
Stk. 2. Hvis bygherren afbestiller en opgave, har rådgiveren ret til betaling af honorar og dækning af udgifter, som bestemt i § 52, stk. 2. Rådgiveren har endvidere ret til et rimeligt vederlag for bygherrens anvendelse af det udarbejdede materiale, jf. § 54, stk. 1.	7.2.1	Ingen

Tekst	ABR 89	AB 18
Stk. 3. Hvis en opgave afbestilles som følge af forhold, som bygherren burde have forudset eller med rimelighed burde have undgået, har rådgiveren ud over honorar og dækning af udgifter efter stk. 2, 1. pkt., ret til erstatning for den fortjeneste, rådgiveren har mistet ved ikke at fuldføre opgaven.	Ingen	26.4
Stk. 4. Hvis opgaven genoptages inden 2 år efter, at meddelelse om afbestilling er afgivet, og rådgiveren ikke antages til at fuldføre opgaven som oprindeligt aftalt, har rådgiveren endvidere ret til erstatning for den mistede fortjeneste som bestemt i stk. 3.	Ingen	Ingen
Anvendelse af materiale efter afbestilling § 54. Hvis en opgave, der omfatter projektering, afbestilles af bygherren, efter at projektering er påbegyndt, har bygherren ret til at anvende det udarbejdede projektmateriale til den opgave, som det er udarbejdet til, herunder design og eventuel digital model, når rådgiveren har modtaget betaling efter § 53, stk. 2 og 3.	7.2.3	Ingen
Stk. 2. Øvrigt materiale, herunder registrering af eksisterende forhold, analyser, beregninger og andet materiale, som alene indeholder forudsætningerne for opgavens løsning, har bygherren ret til at anvende, når rådgiveren har modtaget betaling efter § 53, stk. 2, 1. pkt.	7.2.2	Ingen
Stk. 3. Bygherren har dog ikke ret til at anvende det før afbestillingen udarbejdede materiale som grundlag for en produktion med salg for øje. Dette gælder også i tilfælde, hvor rådgiverens bistand har omfattet udvikling af produkter med produktion og salg for øje.	7.2.6	Ingen
Stk. 4. Hvis bygherren anvender det materiale, der er udarbejdet før afbestillingen, om nødvendigt med samtykke efter bestemmelserne i stk. 1-3, må bygherren kun benytte rådgiverens navn i forbindelse med anvendelsen af materialet, hvis rådgiveren har givet sit samtykke til det.	7.2.4	Ingen
Stk. 5. Hvis bygherren anvender det før afbestillingen udarbejdede materiale, er rådgiveren ikke ansvarlig for fejl eller mangler ved materiale, som ikke er færdiggjort.	7.2.5	Ingen
I. Ophævelse		
Bygherrens hæveret § 55. Bygherren kan efter skriftligt påkrav hæve rådgivningsaftalen helt eller delvist, a) hvis rådgiveren gør sig skyldig i væsentlig misligholdelse, eller b) hvis rådgiveren gør sig skyldig i en sådan adfærd, at rådgiveren ikke med rimelighed kan fordrø at fortsætte som rådgiver for bygherren.	8.1	59.1
Stk. 2. Bygherren kan efter skriftligt påkrav forlange, at en underrådgiver fratages udførelse af opgaven, såfremt denne væsentligt har tilsidesat gældende regler eller aftalte vilkår om samfundsansvar.	Ingen	59.2

Tekst	ABR 89	AB 18
Stk. 3. Ved ophævelse er bygherren eller den, der færdiggør opgaven på bygherrens vegne, berettiget til at benytte det af rådgiveren udarbejdede materiale eller dele heraf, som bygherren har betalt for.	Ingen	Ingen
Rådgiverens hæveret § 56. Rådgiveren kan efter skriftligt påkrav hæve rådgivningsaftalen helt eller delvist, a) hvis bygherren gør sig skyldig i væsentlig misligholdelse, eller b) hvis bygherren i øvrigt gør sig skyldig i en sådan adfærd, at det ikke med rimelighed kan fordres, at rådgiveren fortsætter sit hverv.	8.4	60
Konkurs mv. § 57. Hvis en part erklæres konkurs, kan den anden part straks hæve aftalen, i det omfang konkurslovens regler ikke er til hinder derfor.	8.1	61.1
Stk. 2. Hvis boet ønsker at indtræde i aftalen i medfør af konkurslovens regler, skal boet på forespørgsel inden for en frist på 5 arbejdsdage give meddelelse herom.	Ingen	61.2
Stk. 3. Reglen i stk. 1 gælder tillige ved en parts rekonstruktionsbehandling, eller hvis partens økonomiske forhold i øvrigt viser sig at være således, at parten må antages at være ude af stand til at opfylde rådgivningsaftalen. Hæveretten er dog betinget af, at parten ikke har stillet - eller på den anden parts opfordring ikke straks stiller - betryggende sikkerhed for aftalens opfyldelse.	8.1	61.3
Stk. 4. Hvis parten ønsker at videreføre aftalen i medfør af konkurslovens regler om rekonstruktion, skal parten på forespørgsel snarest muligt give meddelelse herom.	Ingen	61.4
Stk. 5. Er en part et kapitalselskab, der kræves opløst af Erhvervsstyrelsen, kan den anden part hæve entrepriseaftalen. Bestemmelsen finder ikke anvendelse, hvis selskabet inden 10 arbejdsdage efter, at et påkrav fra den anden part er kommet frem, dokumenterer, at betingelserne for dets opløsning ikke er til stede, eller hvis selskabet stiller fuldstændig sikkerhed for aftalens opfyldelse.	Ingen	61.5
Fælles regler om ophævelse § 58. Ophævelse skal ske skriftligt.	Ingen	63.1
Stk. 2. Ved ophævelse fra den ene parts side er den anden part ansvarlig for det lidte tab efter dansk rets almindelige regler.	8.3	63.6
Stk. 3. Bestemmelserne i § 54, stk. 4 og 5, finder tilsvarende anvendelse ved en parts ophævelse.	8.3	Ingen

Tekst	ABR 89	AB 18
J. Tvister		
Løsningstrappe § 59. Tvister mellem parterne skal søges afklaret og forligt ved forhandling mellem deres projektledere senest 5 arbejdsdage efter, at en part har anmodet om forhandling efter denne bestemmelse om en nærmere angivet tvist.	Ingen	64.1
Stk. 2. Hvis tvisten ikke bliver forligt efter stk. 1, skal tvisten søges forligt ved forhandling mellem parternes ledelsesrepræsentanter senest 5 arbejdsdage efter udløbet af fristen i stk. 1. Hvis tvisten ikke bliver forligt efter 1. pkt., skal ledelsesrepræsentanterne inden samme frist drøfte det næste skridt til løsning af tvisten.	Ingen	64.2
Stk. 3. Hver part skal udpege sin projektleder og ledelsesrepræsentant senest 5 arbejdsdage efter, at rådgivningsaftalen er indgået.	Ingen	64.3
Stk. 4. Mediation, mægling, hurtig afgørelse og voldgift kan ikke iværksættes, før forhandlingsproceduren efter stk. 1 og 2 er gennemført. Det samme gælder syn og skøn, medmindre syn og skøn iværksættes for at sikre bevis.	Ingen	64.4
Mediation og mægling § 60. Voldgiftsnævnet kan efter anmodning fra en part udpege en mediator eller en mægler til at gennemføre mediation eller mægling med henblik på at løse en tvist ved forlig efter forhandling. Anmodning kan tillige indgives af en voldgiftsret, der behandler den pågældende tvist.	Ingen	65.1
Stk. 2. Mediation eller mægling kan ikke iværksættes, hvis en part ønsker tvisten afgjort under en sag om hurtig afgørelse og indgiver anmodning herom snarest muligt.	Ingen	65.2
Stk. 3. Med anmodning om mediation eller mægling eller skal følge a) angivelse af, hvem der skal være parter i sagen, b) en kort redegørelse for tvisten samt de relevante dokumenter og c) angivelse af mediators eller mæglerens ønskede profil (kvalifikationer og erfaring).	Ingen	65.3
Stk. 4. Voldgiftsnævnet udpeger mediators eller mægleren efter høring af parterne med en frist på 5 arbejdsdage.	Ingen	65.4
Stk. 5. Mediators eller mægleren indkalder parterne til et mediations- eller mæglingssmøde, der skal afholdes senest 10 arbejdsdage efter, at mediators eller mægleren er udpeget.	Ingen	65.5
Stk. 6. Hvis en part eller en voldgiftsret har anmodet om mediation eller mægling, er begge parter forpligtet til at medvirke til gennemførelse af mediations- eller mæglingssproceduren, og voldgift kan ikke iværksættes eller fortsættes, før proceduren er afsluttet.	Ingen	65.6

Tekst	ABR 89	AB 18
Stk. 7. Mediations- eller mæglingssproceduren afsluttes, når a) tvisten er forliget, eller b) mægler eller mediator konstaterer, at der ikke er udsigt til at opnå forlig ved fortsat mægling eller mediation.	Ingen	65.7
Stk. 8. For mediation og mægling gælder de regler, som er fastsat af Voldgiftsnævnet.	Ingen	65.8
Stk. 9. Når mediation eller mægling angår flere end 2 parter, gælder bestemmelserne i stk. 1-8 også i deres indbyrdes forhold.	Ingen	65.9
Syn og skøn § 61. Voldgiftsnævnet udmelder efter anmodning fra en part syn og skøn med henblik på at sikre bevis for eller at bedømme faktiske forhold. Hvis en part har anmodet om en hurtig afgørelse, kan der ikke udmeldes syn og skøn om samme forhold, før sagen om hurtig afgørelse er afsluttet, medmindre formålet med syn og skøn er at sikre bevis.	9.0.2	66.1
Stk. 2. Med anmodning om syn og skøn skal følge a) angivelse af, hvem der skal være parter i skønsforretningen, b) en kort redegørelse for sagen og de spørgsmål, som ønskes besvaret (skønstemaet), samt de relevante dokumenter, c) angivelse af skønsmandens ønskede profil (tekniske kvalifikationer og erfaring) og d) angivelse af, om sagen skal gennemføres som en hastesag.	Ingen	66.2
Stk. 3. Voldgiftsnævnet udmelder - normalt efter høring af parterne - én eller flere skønsmænd og træffer afgørelse om skønstemaets indhold.	Ingen	66.3
Stk. 4. Nyt syn og skøn ved anden skønsmand kan kun finde sted, hvis Voldgiftsnævnet finder, at der er anledning dertil.	Ingen	66.4
Stk. 5. Den, der har anmodet om syn og skøn, hæfter for udgifterne, herunder skønsmandens honorar, der fastsættes af Voldgiftsnævnet efter høring af parterne.	Ingen	66.5
Stk. 6. Hvis der, mens et syn og skøn verserer, anlægges voldgiftssag mellem nogle af parterne i skønsforretningen om skønsforretningens emner, afsluttes skønsforretningen som særskilt sag og fortsætter som syn og skøn under voldgiftssagen, idet voldgiftsretten herefter overtager de kompetencer, der efter stk. 1-5 tilkom Voldgiftsnævnet. De parter i skønsforretningen, der ikke er parter i voldgiftssagen, fortsætter som skønsadciterede.	Ingen	66.6
Stk. 7. For syn og skøn gælder de regler, som er fastsat af Voldgiftsnævnet.	Ingen	66.7
Stk. 8. Når syn og skøn angår flere end 2 parter, gælder bestemmelserne i stk. 1-7 også i deres indbyrdes forhold.	Ingen	66.8

Tekst	ABR 89	AB 18
<p>Hurtig afgørelse § 62. Voldgiftsnævnet udpeger efter anmodning fra en part en opmand til at træffe en hurtig afgørelse om</p> <ul style="list-style-type: none"> a) bygherrens adgang til at holde betalinger tilbage eller foretage modregning i rådgiverens betalingskrav, b) bygherrens ret til at forlange ændringer og rådgiverens ret til at udføre sådanne ændringer, c) rådgiverens ret til ekstra betaling for ændringer og bygherrens ret til godskrivning for besparelse ved ændringer, d) rådgiverens ret til regulering af honoraret, e) rådgiveren og bygherrens ret til tidsfristforlængelse, f) tvister med en værdi under 200.000 kr. og g) andre tvister, hvis parterne er enige derom. 	Ingen	68.1
Stk. 2. En sag om hurtig afgørelse kan ikke iværksættes, hvis der verserer en voldgiftssag om samme tvist.	Ingen	68.2
<p>Stk. 3. Med anmodning om hurtig afgørelse skal følge</p> <ul style="list-style-type: none"> a) angivelse af, hvem der skal være parter i sagen, b) en kort redegørelse for sagen, herunder klagerens påstand, begrundelsen for kravet, samt de relevante dokumenter, og c) angivelse af opmandens ønskede profil (kvalifikationer og erfaring). 	Ingen	68.3
Stk. 4. Voldgiftsnævnet udpeger én eller flere opmænd efter høring af parterne med en frist på 3 arbejdsdage.	Ingen	68.4
Stk. 5. Modparten(/erne) kan afgive et svar senest 10 arbejdsdage efter modtagelsen af anmodningen om hurtig afgørelse, men kan ikke bringe andre tvistigheder ind under sagen. Senest samtidig med afgivelse af svar, kan modparten(/erne) inddrage yderligere parter i sagen ved et ad citations skrift, og de pågældende skal da afgive svar senest 10 arbejdsdage efter modtagelsen af ad citations skriftet. Herefter kan hver part afgive et indlæg senest 5 arbejdsdage efter modtagelsen af modpartens indlæg. Hvis ganske særlige omstændigheder taler afgørende for det, kan Voldgiftsnævnet forlænge fristen eller tillade afgivelse af ét yderligere indlæg fra hver side. Anmodning herom skal fremsættes inden 3 arbejdsdage efter modtagelsen af modpartens seneste indlæg.	Ingen	68.5
Stk. 6. Senest 10 arbejdsdage efter udløbet af fristen for det sidste indlæg træffer opmanden på det skriftlige grundlag afgørelse og bestemmelse om, hvem der skal betale udgifterne ved sagens behandling, herunder opmandens honorar. Voldgiftsnævnet fastsætter størrelsen af honoraret efter høring af parterne.	Ingen	68.6
Stk. 7. Hvis opmanden finder behov for supplerende oplysninger og materiale, kan opmanden med en frist på 5 arbejdsdage anmode parterne herom, og fristen efter stk. 6 for at træffe beslutning forlænges da med 10 arbejdsdage.	Ingen	68.7

Tekst	ABR 89	AB 18
Stk. 8. Hvis opmanden finder behov for at foretage besigtigelse, meddeler opmanden med et varsel på 5 arbejdsdage parterne, hvornår denne vil foretage besigtigelsen, og fristen efter stk. 6 for at træffe beslutning forlænges da med 10 arbejdsdage. Der kan ikke gennemføres syn og skøn som led i sagen.	Ingen	68.8
Stk. 9. Opmanden kan henvise parterne til mediation eller mægling efter § 60 eller til at anlægge voldgiftssag efter § 63, hvis opmanden vurderer, at sagen ikke er egnet til hurtig afgørelse.	Ingen	68.9
Stk. 10. En hurtig afgørelse har bindende virkning. Afgørelsen kan indbringes for voldgift senest 8 uger efter, at den er truffet, og der træffes da ved voldgiften endelig afgørelse om tvisten. Hvis der ikke anlægges voldgiftssag inden fristens udløb, bliver afgørelsen herefter endelig. Afgørelsen skal opfyldes senest 8 uger efter, at den er truffet, men indbringelse for voldgift har opsættende virkning, medmindre voldgiftsretten træffer anden bestemmelse.	Ingen	68.10
Stk. 11. For behandling af sager om hurtig afgørelse gælder de regler, som er fastsat af Voldgiftsnævnet.	Ingen	68.11
Stk. 12. Når en sag om hurtig afgørelse angår flere end 2 parter, gælder bestemmelserne i stk. 1-11 også i deres indbyrdes forhold.	Ingen	68.12
Voldgift § 63. Tvister mellem parterne afgøres endeligt ved voldgift efter reglerne om voldgiftsbehandling ved Voldgiftsnævnet.	9.0.1	69.1
Stk. 2. En voldgiftssag kan ikke anlægges før 4 uger efter, at et forhandlingsforløb om tvisten efter § 59 er afsluttet. Voldgiftssag kan endvidere ikke anlægges, hvis der verserer en sag om mediation og mægling eller om hurtig afgørelse angående samme tvist.	Ingen	69.2
Stk. 3. En voldgiftssag anlægges ved indlevering af et klageskrift til Voldgiftsnævnet. Klageskriftet skal indeholde <ul style="list-style-type: none"> a) angivelse af, hvem der skal være parter i sagen, b) en kort redegørelse for sagen, herunder klagerens påstand, begrundelsen for kravet, samt de relevante dokumenter, c) angivelse af, om sagen ønskes behandlet efter reglerne om almindelig voldgiftsbehandling eller reglerne om forenklet voldgiftsbehandling, og d) angivelse af, hvor mange voldgiftsdommere, klageren ønsker voldgiftsretten sat med, om dommerne skal være juridiske eller faglige dommere, og af eventuelle faglige dommers ønskede profil (kvalifikationer og erfaring). 	Ingen	69.3
Stk. 4. Voldgiftssagen behandles efter reglerne for almindelig voldgiftsbehandling ved Voldgiftsnævnet, medmindre den efter stk. 5 skal behandles efter reglerne for forenklet voldgiftsbehandling ved Voldgiftsnævnet.	Ingen	69.4

Tekst	ABR 89	AB 18
<p>Stk. 5. Voldgiftssagen behandles efter reglerne for forenklet voldgiftsbehandling ved Voldgiftsnævnet, hvis</p> <p>a) parterne er enige derom, eller</p> <p>b) en af parterne anmoder derom, og sagens værdi er højst 1.000.000 kr.</p> <p>Sagens værdi bestemmes af de nedlagte påstande på det tidspunkt, hvor anmodningen fremsættes. En senere forhøjelse af påstandene medfører ikke, at sagen skal overgå til almindelig voldgiftsbehandling, men en sag overgår til almindelig voldgiftsbehandling ved samme voldgiftsret, hvis parterne er enige derom, eller hvis voldgiftsretten finder det nødvendigt.</p>	Ingen	69.5
<p>Stk. 6. Ved almindelig voldgiftsbehandling sættes voldgiftsretten med 3 voldgiftsdommere, medmindre parterne er enige om, at den skal indskrænkes til 1 dommer, eller en part anmoder om, at den udvides til 5 dommere. Ved forenklet voldgiftsbehandling sættes voldgiftsretten med 1 dommer. Voldgiftsdommerne kan være faglige dommere, der udpeges af Voldgiftsnævnet, eller juridiske dommere, der udpeges af formanden for Voldgiftsnævnets præsidium. Udpegning sker i alle tilfælde efter høring af parterne.</p>	Ingen	69.6
<p>Stk. 7. For voldgiftsrettens behandling af sagerne gælder de regler for almindelig og for forenklet voldgiftsbehandling ved Voldgiftsnævnet, som er fastsat af Voldgiftsnævnet.</p>	Ingen	69.7
<p>Stk. 8. Når en voldgiftssag omfatter flere end 2 parter, gælder bestemmelserne i stk. 1-7 også i deres indbyrdes forhold.</p>	Ingen	69.8